

УДК 342.9

А.П. ПОТАПЧИК, Донецький юридичний інститут Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка

СИСТЕМА ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТОРГІВЕЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ЇХ КОМПЕТЕНЦІЯ

Ключові слова: органи державного управління, компетенція, торгівельна діяльність

За останній час у національному праві відбулися істотні зміни не тільки правового підґрунтя торгівельної діяльності, але й змінилися концептуальні підходи до визначення ролі, форм та методів здійснення державного управління у цій сфері. Не можна не відмітити, що значний обсяг суспільних відносин у галузі торгівлі пов'язаний із тим, що у цій сфері відбуваються численні порушення чинного законодавства, прав та законних інтересів учасників торгівельних відносин, споживачів торгівельних послуг. Значне зростання кількості правопорушень у цій сфері, пояснюється багатьма факторами, в тому числі відсутністю належного контролю за виконанням правил торгівлі, повільною розбудовою системи державних і громадських інститутів профілактики правопорушень, що потребує вжиття дієвих заходів для забезпечення неухильного виконання загальнообов'язкових приписів, які діють в цій важливій соціально-економічній галузі. Все це обумовлює необхідність по-новому оцінити роль та визначити організаційні та правові засади діяльності органів державного управління торгівельною діяльністю.

Загальні проблеми адміністративно-правового забезпечення торгівельної діяльності привертала увагу багатьох вчених-адміністративістів, зокрема: В. Авер'янова, В. Анджієвського, О. Бандурки, А. Берлача, Ю. Битяка, А. Васильєва, С. Ващенко, І. Го-

лосніченка, С. Гончарука, Є. Додіна, М. Дорогих, В. Зуй, О. Ключниченко, Л. Ковалюк, М. Ковалюк, А. Комзюка, С. Лихачова, І. Мартянова, В. Опришка, О. Остапенко, Р. Павловського, В. Петкова, В. Самсонова, О. Семчика, І. Черниша, В. Шкарупи, О. Харитонові, О. Якуби та ін. Проте комплексні дослідження системи державних органів управління торгівельною діяльністю, з урахуванням сучасної моделі побудови органів державної влади, не проводилися, що й зумовило необхідність проведення дослідження у зазначеній сфері. Тому метою статті є дослідження системи органів державного управління торгівельною діяльністю та визначення їх компетенції.

Перш за все зазначимо, що торгівельна діяльність є об'єктом державного управління та отримує відповідне правове забезпечення. Важливість цих висновків для нашого дослідження полягає у тому, що ми поступово формуємо цілісне і системне уявлення про те, як саме в сучасному суспільстві, яке регулюється державою, відбувається порадкування відповідних правовідносин, у тому числі і в частині торгівельної діяльності.

Напрямом правового забезпечення торгівельної діяльності є регламентація діяльності державних органів та їх посадових осіб, які уповноважені здійснювати управління в галузі торгівлі. Його виділення пояснюється тим, що саме на них держава покладає обов'язок по здійсненню державного управління торгівлею та упорядкування торгівельної діяльності, у тому числі і в частині забезпечення прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності.

З цього приводу в науковій літературі цілком слушно вказується, що у процесі здійснення державного управління формуються та реалізуються цілі, завдання, функції, інтереси держави та її суб'єктів, конституційні права, забезпечуються законні інтереси громадян [1, с.30]. Отже, саме завдяки здійсненню державного управління, зокрема галуззю торгівлі, ми можемо забезпечити досягнення цілей та

завдань держави, наприклад, забезпечення економічної безпеки держави, що згідно до ст.17 Конституції України визнано найважливішою функцією держави, справою всього українського народу [2]. Більш того, саме завдяки державному управлінню відбувається забезпечення прав та законних інтересів особи, яка є суб'єктом підприємницької діяльності, що, враховуючи положення ст.3 Конституції України, є головним обов'язком держави.

Однак, разом із визнанням значення та важливості самого по собі державного управління, слід відмітити, що особливе значення та специфічні функції щодо упорядкування правовідносин в галузі торгівлі надається відповідним суб'єктам, де встановлення їх значення та компетенції щодо реалізації відповідних правових норм, сприятиме визначенню тих із них, хто у тому чи іншому обов'язку наділений повноваженнями по попередженню правопорушень у галузі торгівлі. При аналізі цього аспекту, як ми вважаємо, слід звернути увагу на певний взаємозв'язок, який існує між поняттями суб'єкт права або управління та державне управління.

З метою його виявлення слід дослідити питання змісту державного управління в галузі торгівлі, а також тих функцій, що реалізуються, це, як ми вважаємо, сприятиме більш чіткому встановленню ролі та функції суб'єктів, які уповноважені на його реалізацію. Так, у літературі звертається увага на те, що у адміністративно-правовій науці поширена позиція щодо розмежування у розумінні поняття «державного управління» так званого широкого (сукупності усіх видів діяльності усіх органів держави) і вузького (відображає самостійний вид діяльності органів виконавчої влади). Автори цієї точки зору приходять до висновку, що вузьке розуміння державного управління має бути основним в адміністративному праві [3, с.58–59]. І, як показує узагальнення точок зору науковців з приводу цієї дискусії, то наведений висновок в цілому підтримується науковцями [4, с.87–89; 5, с.15–17].

З метою формування найбільш повного уявлення про це явище проаналізуємо існуючі його визначення, які наводяться в науковій та навчальній літературі [1, 3–5]. З наведених визначень можемо виділити низку основних ознак державного управління, до числа яких можна віднести: за формою являє самостійний вид державної діяльності; за сутністю становить цілеспрямований владний та регулюючий вплив держави на стан та розвиток суспільних процесів; за характером ця діяльність має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер; за суб'єктом здійснення пов'язується із функціонуванням особливої групи державних органів (посадових осіб), переважно органів виконавчої влади; за призначенням спрямована на практичну реалізацію функцій і завдань держави; за сферою реалізації здійснюється у економічній, соціально-культурній та адміністративно-політичній сферах.

Враховуючи це, наведені визначення можна застосувати до цілей нашого дослідження та сформулювати поняття «державне управління торгівлею». Так, під ним пропонуємо розуміти самостійний вид діяльності держави, який має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер та полягає у цілеспрямованому владному та регулюючому її впливі на стан та розвиток суспільних процесів і відносин з приводу торгівлі та торгівельної діяльності, який пов'язується із функціонуванням особливої групи державних органів (посадових осіб) щодо практичної реалізації функцій і завдань держави в економічній сфері.

Із вказаного визначення можна зробити низку висновків: 1) підтвердити обґрунтованість отриманих раніше висновків, що торгівля, а також пов'язана із нею торгівельна діяльність, є об'єктами державного управління як складові економічної сфери; 2) відмітити, що державне управління є засобом впливу та організації процесів та відносин в галузі торгівлі, а тому є обов'язковою умовою їх розвитку та необхідним засобом забезпечення їх

стабільності, наприклад, як зауважено О.В. Гришуніним, в ході вироблення нової концепції торгової діяльності в Україні, в умовах децентралізації державного управління в цілому, гостро ставиться питання забезпечення про створення єдиної системи державної підтримки [6, с.107]; 3) слід відзначити, що особлива роль та функції надаються окремим суб'єктам – державним органам та їх посадовим особам, які уповноважені здійснювати державне управління галуззю торгівлі, реалізуючи функції і завдання держави в економічній сфері. Зокрема відмічено, що державне управління полягає у владній організуючій діяльності виконавчо-розпорядчих органів державного управління, які діють від імені держави з метою організації суспільних процесів [7, с.19; 8, с.39; 9, с.7].

Таким чином, ми доходимо висновку, що забезпечення належного виникнення, розвитку, існування правовідносин в галузі торгівлі, що має місце під час здійснення торгівельної діяльності, частиною якого, безумовно є діяльність по запобіганню правопорушенням в цій сфері, можливе в сучасних умовах лише за допомогою державного управління, яке здійснюється завдяки діяльності уповноважених державних органів та їх посадових осіб. Тому погодимося із думкою, що система органів виконавчої влади є найважливішим елементом механізму державного управління [10, с.73]. Причому мова повинна йти не про взагалі органи, установи та організації, що засновані державою, а тому і такі, що характеризуються як державні. Мова у досліджуваному нами випадку повинна йти, як звернуто увагу Л.В. Ковалем, про спеціально створені органи, що складають систему органів виконавчої влади [11, с.28].

На цій підставі можна відмітити, що виявлення органів держави, які здійснюють управління саме в галузі торгівлі і безпосередньо щодо торгівельної діяльності можливе завдяки аналізу їх компетенції. Так, вказано, що державне управління реалізується через діяльність органів державної влади, наділених

необхідною компетенцією [1, с.32]. Тобто, можна зауважити, що визнання або віднесення органу до числа органів державного управління торгівельною діяльністю пов'язується та залежить саме від його компетенції. І якщо державне управління торгівельною діяльністю розглядати як функцію державного органу, то слід погодитися із думкою, що функції окремих органів держави відбиваються у компетенції, у предметі відання, повноваженнях, закріплених за ними [12, с.47].

В свою чергу, що стосується поняття «компетенція», то в науковій літературі воно розкривається як закріплена законом (або іншим нормативним актом) сукупність владних повноважень (прав і обов'язків), юридичної відповідальності і предмета відання державного органу [12, с.363]. І таке тлумачення компетенції підтримується й іншим науковцями [13, с.178; 4, с.197; 1, с.330]. Хоча в окремих визначеннях цього поняття додатково вказується на те, що до її складу включаються завдання органа, його функції [9, с.82]. Однак, як показує аналіз наукової літератури, в адміністративно-правовій науці це поняття переважно отримало однакове тлумачення.

Відповідно, виявлення та віднесення того чи іншого державного органу до числа тих, що здійснюють державне управління торгівельною діяльністю доцільно здійснити, насамперед, із урахуванням закріплених в законі владних повноважень відповідного державного органу (його прав та обов'язків), а також предмета його відання (напрямок діяльності та коло питань, яке може вирішувати цей орган). І ще раз відмітимо, що ми підтримуємо точку зору тих вчених, які в поняття «державне управління» вкладають наступне значення – це відносно самостійний вид діяльності держави, що його здійснює певна частина державних органів – органів виконавчої влади [3, с.58–59]. Окремо слід відмітити, що згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» певну роль в управлінні торгівельною діяльністю та її регулюванні також відіграють і органи місцевого самоврядування.

ня [14]. Однак, основну увагу в нашому дослідженні зосередимо саме на ролі органів виконавчої влади, адже як ми відібрали, що державне управління є їх основним призначенням в механізмі державної влади.

Відносно органів виконавчої влади, то вважаємо за необхідне звернути увагу ще на одну особливість їх діяльності, яка пов'язана із специфікою реалізації ними їх призначення. Так, в науковій літературі відмічається, що виконавча влада забезпечує безпосереднє управління державними справами, а її формою є ієрархічно побудований адміністративний апарат, який утворює організаційно єдину систему, де ланки нижчого рівня підпорядковані ланкам вищого рівня [1, с.173], де чинником, який їх об'єднує та забезпечує їх існування як єдиної системи вступає зміст діяльності – виконавчо-розпорядчий і спільна основа заснування (утворення) – державна власність. [15, с.76-77]. Наведене в повній мірі стосується і управління галуззю торгівлі, адже воно реалізується саме органами виконавчої влади, які здійснюють виконавчо-розпорядчу діяльність та виступають при цьому не відокремленим структурними одиницями, а є частиною цієї системи, яка, як було відмічено, має ієрархічну будову.

Стосовно складових структури органів виконавчої влади, то в науковій літературі цю систему класифікують за різними підставами. Як показує проведене узагальнення позиції науковців, то до числа найбільш поширених класифікацій, органів виконавчої влади, що, як ми вважаємо, повністю відноситься і до органів управління галуззю торгівлі, слід віднести такі класифікації за наступними підставами: 1) залежно від територіального масштабу діяльності (організаційно-правового рівня), органи виконавчої влади поділяють на чотири групи: центральні, органи виконавчої влади Автономної Республіки Крим, міжтериторіальні, місцеві; 2) за обсягом та характером компетенції: органи загальної компетенції, органи галузевої компетенції, органи спеціальної (функціональної) компетенції,

органи предметної компетенції; 3) залежно від порядку розв'язання підвідомчих питань, органи виконавчої влади поділяють на єдиноначальні та колегіальні; 4) залежно від предмета спрямованості компетенції, органи виконавчої влади поділяють на: органи управління господарським виробництвом і економікою, органи управління соціальним розвитком і культурою та освітою, органи управління в адміністративно-політичній сфері, органи міжгалузевого управління [1, с.183–188; 15, с.73–77].

Отже, ми звертаємо увагу на такі основні критерії, що відображують найбільш характерні ознаки державного управління та реалізації його органами виконавчої влади, як: компетенція – як відображення державно-владних повноважень; функція – як різновид впливу; масштаб дій – як ознака ієрархічного рівня органу в системі органів виконавчої влади. Тому нами обирається комплексна підстава для виділення та систематизації органів-суб'єктів державного управління торгівельною діяльністю, яка буде заснована на компетенційно-функціональній основі з урахуванням територіального масштабу їх діяльності щодо об'єкту впливу, яким безпосередньо виступає сфера торгівлі та правовідносини з приводу торгівельної діяльності.

При такому підході ми можемо виокремити наступну систему державних органів виконавчої влади, що в тому чи іншому аспекті здійснюють державне управління правовідносинами у досліджуваній нами сфері:

– центральний орган виконавчої влади загальної компетенції, у тому числі і щодо сфери торгівлі – Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади [16], основне призначення якого полягає у опрацюванні та здійсненні державного управління національною економікою країни, частиною якої є сфера торгівлі, а також здійснення управління та координації діяльності інших підпорядкованих йому органів виконавчої влади (ст.ст.19, 20 Закон України «Про Кабінет Міністрів України»);

– центральні органи виконавчої влади галузевої компетенції у сфері державного управління торгівлею – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [17], яке здійснює безпосереднє управління конкретною сферою, наприклад, передбачено, що міністерство входить до системи органів виконавчої влади і є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики в одній чи декількох сферах [18];

– центральні органи виконавчої влади спеціальної компетенції у галузі торгівлі, які здійснюють окремі функції державного управління, наприклад, Державна служба технічного регулювання України (Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики) [17];

– місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції, як правило, це Голови управління економіки державних адміністрацій, адже ці органи забезпечують виконання державних і регіональних програм соціально-економічного (п.3 ст.2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»);

– місцеві органи виконавчої влади, в компетенцію яких входить здійснення окремих функцій державного управління галуззю торгівлі.

– місцеві органи виконавчої влади, в компетенцію яких входить здійснення окремих спеціальних функцій державного управління, у тому числі, й щодо сфери торгівлі.

Така побудова системи органів державного управління торгівельною діяльністю за допомогою цих категорій також відповідає вимогам ієрархічності, на ґрунті якої побудована система органів виконавчої влади, а також відповідає ознакам територіального масштабу діяльності (організаційно-правового рівня), органи виконавчої влади. Враховуючи це, є всі підстави вважати допустимим виділення саме такої системи органів державного управління торгівельною діяльністю.

На цій підставі можна відмітити, що віднесення того чи іншого державного органу до

числа тих, що здійснюють державне управління торгівельною діяльністю, окрім критерію компетенції, додатково слід здійснювати за ознакою ієрархічної підпорядкованості та функціонального призначення. Такий висновок обґрунтовуємо тим, що здійснення державного управління повинно відбуватися системно, де ця властивість і може бути забезпечена за рахунок дотримання трьох умов: по-перше, створення цілісної структури із взаємопов'язаних органів, що утворюють систему виконавчої влади (організаційна системність); по-друге, це комплексне та послідовне включення до предмету їх відання окремих повноважень щодо державного управління торгівельною діяльністю (компетенційна системність); по-третє, чітке визначення цільової спрямованості діяльності державного органу щодо здійснення державновладного впливу на відповідні відносини у сфері торгівельної діяльності (функціональна системність).

У науковій літературі вказується також, що до кола органів, окрім органів управління загальної та галузевої компетенції (Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Голови управлінь економіки місцевих державних адміністрацій), можна віднести низку інших органів виконавчої влади. Так, як показує аналіз чинного законодавства України та узагальнення точок зору науковців, то до числа таких органів, що тією чи іншою мірою здійснюють контроль за дотриманням правил торгівлі, можна віднести такі органи: органи антимонопольного комітету; органи з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду; органи державної податкової служби; органи Державної фінансової інспекції України; органи державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні; органи Державної інспекції з контролю за цінами; органи державного нагляду у сфері пожежної безпеки; органи внутрішніх справ, Державного ветеринарного та фітосанітарного нагляду та контролю, Державної митної служби, Міністерства охорони здоров'я, органи Держав-

ної служби статистики України, Міністерства фінансів, Міністерство соціальної політики України, Державну інспекцію України з питань праці, Пенсійного фонду, Національного банку, органи Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт України) та низка інших (назви органів наведено згідно до указу Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 09.12.2010 р. № 1085/2010 [17]). Крім того, держава дозволяє здійснювати контроль за дотриманням правил торгівлі окремим недержавними органами, наприклад, Асоціації захисту прав споживачів, Асоціації сприяння розвитку приватного підприємництва тощо. Але, на наш погляд, основний обсяг контрольної діяльності в цій сфері повинен здійснюватися саме державними органами, яких ми відносимо до кола контрольних органів.

На підтвердження доцільності віднесення вказаних органів до тих, що уповноважені здійснювати контроль в сфер торгівлі наведемо зокрема положення чинних нормативно-правових актів, якими передбачена функція контролю в цій сфері. Так, відповідно до п.36 Порядку проведення торгівельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 р. № 833, контроль за дотриманням цих Порядку та правил здійснюють органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування у межах їх компетенції відповідно до законодавства [19]. Отже, саме наявність в компетенції відповідних органів виконавчої влади повноважень по здійсненню, по-перше, власне контролю, у відповідній формі, а, по-друге, здійснення його щодо господарської діяльності та дій суб'єктів, що займаються торгівельною діяльністю, дає нам можливість віднести той чи інший орган, наприклад, органи внутрішніх справ, до органів державного управління торгівельною діяльністю.

І всі вказані вище органи в тому чи іншому аспекті здійснюють контроль у сфері торгівель-

льної діяльності. Вказана діяльність, на думку І.Б. Гончаренка, може бути охарактеризована наступним чином – це правова діяльність уповноважених державою органів, які в межах своїх функціональних повноважень перевіряють можливість виконати заявником вимоги, визначені в законодавчих умовах, та здійснюють перевірку діяльності суб'єктів господарювання під час здійснення ним торгівельної діяльності щодо дотримання певних умов при провадженні операцій з товарами з метою захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а також публічних інтересів держави [20]. З таким змістовним та комплексним визначенням прояву окремої функції державного управління (контролю) цілком згодні. До того ж воно відображує подібні положення, що містяться у визначенні поняття «державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності» Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [21].

Узагальнюючи наведене, відзначимо низку наступних висновків: державне управління торгівлею – самостійний вид діяльності держави, який має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер та полягає у цілеспрямованому владно-регулюючому впливі на стан та розвиток суспільних процесів і відносин з приводу торгівлі та торгівельної діяльності, який пов'язується із функціонуванням особливої групи державних органів щодо практичної реалізації функцій і завдань держави в економічній сфері; органи державного управління торгівельною діяльністю переважно представлено органам виконавчої влади, що обумовлено специфікою розподілу функціонального призначення між органами державної влади в механізмі державного управління; органи державного управління торгівельною діяльністю становлять систему, яка об'єднана за ознаками організаційної (система органів), функціональної (система повноважень) та компетенційної (система предметів відання) єдності завдань та функцій по здійсненню державного управління; компете-

нція державного органу є визначальним чинником щодо вирішення питання про віднесення того чи іншого органу до числа органів державного управління торгівельною діяльністю; повноваження державного органу є визначальним чинником щодо вирішення питання про функцію відповідного органу при здійсненні державного управління торгівельною діяльністю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державне управління : навч посіб. / [А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна, Л. Ю. Гордієнко] ; за ред А. Ф. Мельник. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.
2. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Адміністративне право України Академічний курс : підруч. : у 2 т. / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К. : Вид-во «Юридична думка», 2004– . – Т. 1. Загальна частина. – 2004. – 584 с.
4. Стариков Ю. Н. Курс общего административного права : в 3 т. – М. : Изд-во НОРМА (Издательская группа НОРМА–ИНФРА–М), 2002– . – Т. I: История Наука Предмет Нормы Субъекты. – 2002. – 728 с.
5. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
6. Гришунін О. В. Перспективи розвитку торгової сфери державних структур / Гришунін О. В. // Гуманітарний журнал. – 2009. – № 1–2 (40–41). – С. 106–111.
7. Юсупов В. А. Научные основы государственного управления в СССР / Юсупов В. А., Волков Н. А. – Казань : Изд-во Казанск. ун-та, 1972. – 98 с.
8. Административное право Российской Федерации : учеб. [для студ. сред. проф. учеб. заведений] / [В. Я. Насонов, В. А. Коньшин, К. С. Петров, В. М. Редкоус]. – М. : Издат. центр «Академия», 2003. – 208 с.
9. Коренев А. П. Административное право России : учебник : в 3-х ч. Ч. I / А. П. Коренев. – М. : МЮИ МВД России ; Изд-во «Щит-М», 1999. – 280 с.
10. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К. : Факт, 2003. – 384 с.
11. Коваль Л. В. Адміністративне право : курс лекцій [для студ. юрид. вузів та ф-тів] / Л. В. Коваль. – 3-є вид. – К. : Вентурі, 1998. – 208 с.
12. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : підручник / О. Ф. Скакун ; пер з рос. – Х. : Консум, 2001. – 656 с.
13. Бахрах Д. Н. Административное право России : учебник / Д. Н. Бахрах, С. Д. Хазанов, А. В. Демин. – М. : Норма–Инфра–М, 2002. – 623 с.
14. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України : від 21.05.1997 р., № 280/97–ВР // ВВР України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
15. Адміністративне право України : підручник / [Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін.] ; за ред. Ю. П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
16. Закон України «Про Кабінет Міністрів України» : від 07.10.2010 р., № 2591–VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 79. – Ст. 2792.
17. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» : від 09.12.2010 р., № 1085/2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 94. – Ст. 3334.
18. Указ Президента України «Деякі питання організації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» : від 24.12.2010 р., № 1199/2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 1094. – Ст. 3545.
19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку провадження торгівельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення» : від 15.06.2006 р., № 833 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 25. – Ст. 1818.

20. Гончаренко І. Б. Теоретичні засади здійснення державного контролю та нагляду у сфері торгівельної діяльності України / І. Б. Гончаренко // Право і безпека. – 2010. – № 1 (33). – С. 98–106.

21. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» : від 05.04.2007 р., № 877-V // ВВР України. – 2007. – № 29. – Ст. 389.

Потапчик А. П. Система органів державного управління торгівельною діяльністю та їх компетенція / А. П. Потапчик // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 755–762 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/fp/2011-2/11paptik.pdf>

Розглядаються питання визначення системи органів державного управління торгівельною діяльністю. Аналізується співвідношення цих органів та критерії розмежування їх компетенції. Розкривається поняття «державне управління».

Потапчик А.П. Система органов государственного управления торговой деятельностью и их компетенция

Рассматриваются вопросы определения системы органов государственного управления торговой деятельностью. Анализируется соотношение этих органов и критерии разграничения их компетенции. Раскрывается понятие «государственное управление».

Potapchuk A.P. System of Organs of State Administration Trade Activity and Their Competence

The questions of decision of the system of organs of state administration point-of-sale activity are examined. Correlation of these organs and criteria of differentiating of their jurisdiction is analysed. A concept «State administration» opens up.